

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési díjak:

Egy évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona

Pénzküldemények

Szászsebesi Ipar és Gazdasági Hitelszövetkezet
címére küldendők, Szászsebesen

Megjelenik minden csütörtökön

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos

PODHRADSZKY EMIL

Hirdetési díjak:

Egyhasábos garmond sor vagy annak a helye
20 fillér. Ajánlközásoknál, eladás vagy vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fillér
Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknek
mérsékelt díjak egyezség szerint

XII évfolyam

Szászsebes, 1908 október 1

40 szám

Tizennégy év

Most, október hó elsején van tizennégy éve annak, hogy látva azt az általános nemtörődömséget, nembánomságot, amelyet az erdészeti és vadászati altisztek a saját érdekeik irányában tanusítanak, elhatároztuk, hogy őket abból kiragadjuk, mély alvásnak látszó tétlenségükből felrázzuk és a saját ügyeikkel való törődésre ösztönözzük.

Ennek az elhatározásnak a folyományaként kiadtuk az «Erdőőr» című lapot, melynek címét később a mostanival felcseréltük s azóta szakadatlanul munkálkodunk ebben az erdészeti és vadászati altiszti személyzet érdekeinek előmozdításán.

Lapunk valóságos muzeuma azoknak a külfölte sérelmeknek, amelyek kerékkötői az erdészeti és vadászati altiszti személyzet boldogulásának s bár ezen a téren kifejtett munkálkodásunkkal eddig nem sikerült még annyit, amennyit kívántunk volna elérni, el nem tagadható tény, hogy kivált a kincstári erdőknél alkalmazásban álló altisztek szolgálati és javadalmazási viszonyai-ban sok olyan előnyös változás történt, amely részben a mi felszólalásunk folytán keletkezett, vagy legalább is annak eszméjét mi pendítettük meg legelőször.

Nem is említve egyebet, legyen elég rámutatnunk csak arra az egy tényre, hogy az Országos Erdészeti Egyesület, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszterium is csak azután kezdett

foglalkozni az erdészeti altisztek gyermekei iskoláztatásának ügyével s csak akkor jutott eszébe ezen internátusok felállításával legalább részben könnyíteni, midőn mi lapunkban ezzel a kérdéssel már kimerítően foglalkoztunk s midőn az internátusok felállításának eszméjét ott felvetettük és a kiviteli módozatokat behatóan tárgyaltuk.

Sajnos, szavunknak nincs meg az a súlya, amelynek az erdészeti és vadászati altiszti személyzet jogos és méltányos érdekei kivívásának céljából birnia kellene, ennek pedig egyedüli oka az, hogy azok, akiknek az ügyét szolgálni kívántuk, szolgáljuk ma s szolgálni óhajtjuk a jövőben is, nem siettek olyan mértékben támogatásunkra és nem részesítették lapunkat abban a pártfogásban, amelyet a magunk elé tűzött nagy célok méltán megérdemeltek volna.

Egy hirlapnak, bármily irányu legyen is az, csak akkor lehet a zászlajára irt feladatokat megoldani, ha az minden idegen befolyástól mentes és senkinek másnak nem lekötelezettje, mint az olvasóinak egyedül s illetve előfizetőinek; hogy pedig az így legyen, szüksége van annyi előfizetőre, hogy magát ezek révén teljesen függetlenül fenntarthassa és soha anyagi gondokkal küzdenie ne kellessék. Az ily szerencsés viszonyok között megjelenő hirlap teljesen azoknak a feladatoknak szentelheti munkálkodását, amelyeknek megoldására vállalkozott, szerkesztője, kiadója, hirlapírói hivatásának élhet s nem szorulván mindennapi kenyerét más módon és utakon megkeresni, ura

a szabad szónak s nem kell eszméit lepleznie, gondolatait takargatnia.

Hogy a magunkéhoz hasonló lap ezt elérhesse, nem is olyan sokra van szüksége; elég ehhez mintegy 2000 rendes és pontos előfizető.

Az elmúlt tizennégy év alatt ismételtelen megírtuk ezt, de bizony azok, akikhez fordultunk, nem értettek meg, vagy legalább nem akartak megérteni. Lapunknak sohasem jutott olvasói, illetve azok részéről, akiknek olvasóinak kellett volna lenniök, az a támogatás, amelyre szükségünk lett volna lapunk s illetőleg szerkesztője és kiadója teljes függetlenítéséhez; sőt ellenkezőleg, nem hogy számosan, de valóban nagyon sokan egyenesen megkárosítottak, amidőn hosszú időn át járatván lapunkat, azután az előfizetésidővel egyszerűen megugrottak s akik ez által tizennégy éven át sok ezer koronával megkárosítottak.

Ismételve írtunk az ilyenekről s azt hittük, hogy lassan-lassan talán menekülni fogunk tőlük, de bizony a folyó évben is már van tekintélyes számu szökevényünk, akiknek eltűnését pár száz koronánk siratja; most pedig ott állunk, hogy mintegy negyven olvasónknál, akik a lapot még mindig kapják s elfogadják, az árával pedig már egy év vagy még több idő óta adósak, a lap további küldését kénytelenek vagyunk beszüntetni, ha csak magunknak annál, amit eddig okoztak, még nagyobb kárt okozni nem akarunk.

Az ilyen lelketlen eljárás még a legnagyobb lelkesedésnek és ügybuzgóságnak is letördeli a

szárnyait s elkedvetlenedést szül, pedig nem erre, hanem inkább arra lenne szükségünk, hogy az erdészeti és vadászati altisztek nagy és kitartó pártolásukkal még fokozottabb buzgóságra serkentsenek.

Látnivaló ezekből, hogy lapunknak kettős küzdelmet kell folytatnia: egyet az erdészeti és vadászati altisztek érdekeinek előmozdításáért, a másikat pedig a saját fennállhatásáért s így az erőink, melyeket pedig lehetőleg egy célra kellene összpontosítani, szétforgácsolódnak s elernyednek.

Az utóbbi küzdelmünket az erdészeti és vadászati altiszt kartársaknak állana módjukban megszüntetni az által, hogy lapunkat az eddiginél nagyobb pártolásban részesítenék s ezért ismételve kérjük őket, hogy ne hagyják cserben zászlónkat, hanem igyekezzenek annak inkább új és új híveket szerezni. Lássák be azt, hogy érdekeikkel senki más nem törődik kívülünk s ha a részvétlenség még a mi lapunkat is a bukás örvényébe sodorja, bizony lemondhatnak arról, hogy személyi ügyeikkel egyhamar valaki törődjék.

A Tortrixok megjelenése s fenyveseink új betegsége *)

Nem lesz talán érdektelen tisztelt kartársaim előtt, ha egy új s a magyar erdészeti irodalomban ez ideig még ismeretlen rovarkárosításról

*) Ezt a cikket közérdekű voltánál fogva a Magyar Erdész Laptársunktól vettük át s kérjük lapunk tisztelt olvasóit, hogy esetleges hasonló megfigyeléseiket és a netáni védekezési módjaikat velünk közölni szíveskedjenek.
A szerkesztő.

AZ „ERDÉSZETI UJSÁG“ TÁRCÁJA

Szarajevo bevétele.

— Irta: Quintus. —

Augusztus 19-én kora reggel csengő zenével fejlődtek ki a csapatok a szarajevói bájos sikra. A várost a fölkelő nap szinte megaranyozta. Minaretjei csillogtak és kékes köd feküdt a hegyzugokban. Fölöttük a Debelo Brdo sziklatömege rózsaszínben. Egy óra múlva az Ember pocskéká teszi, a mit Isten ilyen szépen alkotott.

Philippovics a blozsui hegytoroknál állott táborkarával és a szamarakon lovagló európai haditudósítók. A véletlen úgy hozta magával, hogy éppen a mi századunkat rendelték mellé fődözetnek. Kellett is.

Valami impozáns, felejthetetlen volt a hadtest ostromra vonulása. Az óriási ágyusor ott dübörgött el mellettünk és reszketett a föld alattunk. Parancsok mentek, jelentések jöttek. És a szép hajnali verőfényben csakhamar föllobbantak a hatalmas füstbokréták.

Utánuk meg jött az ágyudörgés hangja. Sűrű fegyvertűz kíséretében délutánig tartott.

Pokolbelileg érdekes isteni színjáték volt az, de nem egészen ingyen mutogatták.

Egyszerre csak jobbról, az Igmán-hegyről golyók süvitettek közibénk. A főparancsnok idegessen intett a kezévei jobbra:

— Vorwärts! Hinauf!

A század ketté oszolva rohant föl a két hegynyulványon. Heves lövöldözés kezdődött odaönt. Csakhamar tisztába volt hozva, hogy a fölkelők jelentékeny fegyveres erőt hagytak vissza a hadvonal odalát megtámadni.

Erdőben, bokrok közt, sziklák közt, fölfelé, nagyon nehéz sor a verekedés. A mi emberi erőtlől kitellett, megtettük. De oly bizonytalan volt a lövés, hogy a szomszéd hegynyeregről csakhamar minket kezdett lövöldözni a másik félszázad.

— Megállj! Halt! Sztani! Mink vagyunk! Marhák! Saprakat tüztünk a szuronyra és a bokrok közül

szólok. Még a múlt év augusztus havában — midőn az erdőgondnokságomat átvettem — azt vettem észre, hogy a havasi oldalon fekvő pagonyaim egy része sajátságosan vörhenyes színű.

A helyszínére menvén, próba gyanánt egy veresedő csucscsal bíró lucfenyőt ledöntöttem; a tűk a felső pereszleneken teljesen hiányoztak — de hogy mi okból, azt megmagyarázni sehogysen tudtam.

E tavaszon a jelenség a jegenyefenyőn kezdődött s mihamar a lucra is áterjedt. Hogy bizonyos legyek — néhány galyacskát s az azon lévő pár darab vékony barna színű 6—8 mm. hosszú hernyót beküldtem a központi erdészeti kísérleti irodának Selmechányára és arra kértem annak vezetőjét, Vadas Jenő főerdőtanácsos urat, lenne oly szives a helyszínére kifáradni, ami meg is történt és így múlt hó 11-én a Koháry-házai pagonyban a «Matajszka» nevű erdőrészben a helyszíni szemlét megtenni szives volt.

Az állab 40—45 éves lucos teljes zárlattal, közte elszórtan néhány jegenyefenyővel — déli fekvéssel s mintegy 850 m. tengerszintfeletti magassággal. A fák 85—90%-a a fentjelzett beteges kinézéssel bír — hol a csucstól lefelé 6—7 pereszlenen az 1—2 évi hajtások tűi teljesen hiányzanak — tehát addig, ameddig a fák záródása összeér. Azon hajtások, melyeken a Tortrix már a tavaly is fellépett volt, duzzadtaknak látszanak, gyéren vagy igen kevés tüvel borítvák s ami jellegzetes, gummiszerűleg hajlók, — szóval az állab

káros állapota már messziről is megállapítható.

A betegség okozóját Vadas főerdőtanácsos ur a jegenyére nézve Tortrix murianána — a lucfenyőnél azonban csak valószínűség szerint a Grapholita Tebellának vélte felfedezni.

A lepkéje méhe nagyságu, de hosszukás és karcsu ha ül, szürke hamuszínű, szárnyain 1—1 fekete petytyel; hernyója 6—8 mm. hosszú, vékony, cérnavastagságu, hogy a fenyők tűibe bele fér, — álcája fehér, kissé nagyobb mint egy jókora hangyatojás és a moha alatt található.

A károsítás abban nyilvánul, hogy a hernyó a tűkben él, azokat elemészti, miáltal azok elveresednek s az egész fa, illetőleg az állabok úgy néznek ki, mintha koronatüzből lettek volna. Nálunk a Grapholitták, illetve a Tortrixok fellépése 700—1000 m. tengerszintfeletti magasságban déli oldalakon s leginkább a középkorú állabokban — bár az időseket sem kiméli — egy vöröses pásztában nyilvánul — s a megszállott erdőterület pár ezer holdat teszen.

Ez időszerint még nincsen baj — s az eddigi levélrágást a fák valószínűleg még kiheverik, mert a csucshajtás zöld, üde és nedvdus — tehát az élettani működés még a csucsban is folyamatban van; ha azonban ezen rajok a jövőre, tehát három egymásután következő évben is megjelennek, kérdés, nem-e fognak a fák a csucstól lefelé száradni, ami igen kedvező állapot a fenyvesekben mindig honos Bostrychus typographusnak s ha ez tényleg beállana, úgy tapasztalhatjuk, hogy

magasra emeltük. Szerencse, hogy nem volt áldozata a tévedésnek.

Vagy kétórai nekéz munka volt a hegység megtisztítása. A fölkelől apró hegyi lovaikon gyorsan ki-menekültek az »átölelésből«, de még a nyeregben hátrafordulva is lövöldöztek lefelé reánk. Csak két áldozata lett a csetepaténak, az is egy lent átvonuló csapatból.

A táborkar azalatt kilovagolt a síkra. Mi egy darabig fölülről nézhettük Szarajevo lövetését. De csakhamar szürke füst-tömegek feküdtek le a gyöngyöri keleti városra. A minaretek csucsat lehetett csak látni. De annál pokolibb volt a füst alatt a ropogás. Mintha diót ráztak volna valami iszonyu nagy zsákban.

Bis! A fölkelők másodszor is megtámadtak bennünket. Más uton megint a hadvonalig nyomultak le és két elmaradt beteg vadászkatonát lemészároltak.

— Oda hamar! Utánuk!

Kisebb csapatokba osztva vertük el őket az utról, mialatt Blazsujnál támadták meg ott levő katonáinkat.

Az egész délelőtt így telt el. Hol itt, hol ott

szakad el a fővonal, pedig délfelé már megindult a train is Szarajevo felé. Katonai és parasztkocsik hosszú sora.

Délfelé egy kisebb csapattal parancsot kaptam, hogy Szarajevo felé menjek, a meddig csak az oldal-támadás veszedelme fenyeget. Jóval a kedves Ildsin tul jutottunk. Az uton semmi más csapat nem volt. Betegek, sebesültek, rozoga kocsik, itt-ott egy lovas. Előttünk pegig dörgött, füstölt, vonaglott az igen szép keleti város.

Lassanként az ágyutüz megcsappant, de akkor a puskatüz sürűbben kerepelt. Most már vörhenyes füst-réteg telepedett le előttünk. A város egy része égett.

Toprongyos keresztény parasztok jöttek a város felől. Láttunkra nagyon hányták a keresztet, nehogy lelövöldözzük őket. A turbánjukat is levették és sürű füstös hajukat lobogtatta a szél:

— Fálá Boga, fálá Boga, : Szarajevo be van véve!

Késő délután holtra fáradva egy nagy patak mellett a füzesben huzódtunk megpihenni. Fölöttünk a derékutra egy őrszemünk figyelt.

kincseket érő szép lucosainknak ütött végórája?!

Mi szülte s mely körülmény segítette elő a Tortrixok ily tömeges invázióját nálunk, azt nem ismerjük, — de éppen úgy nem ismerjük a védekezésnek a módozatait sem s így az ember az elemekkel szemben tehetetlen.

Egyelőre biznunk kell az őstermelésben és binzunk kell továbbá az éghajlati viszonyokban is, mert csupán csak ezek lehetnek segítségünkre.

A Tortrixok tömeges megjelenésének még ama körülmény is kedvezett, hogy a madarak, amelyek máskor egész seregekben láthatók az erdőkben, eltűntek, most azt lehet mondani, hogy nyomuk sincsen. Szegény kicsi jószágokat egész kipusztította az egymásután következő két szigorú tél. Ugyszólván hetenkint megfordulok a havasok csendes bizodalmaiban s naphosszakát bolyongok a fenyvesek régiójában, de sem a cinkék sokféle változatát, sem a pinyeket, sem a csill-csall kellemes hirdetőjét, az erdők eme kedves dalosait, — sajnos — most sehol sem láthatom. A madarak hiánya pedig igen nagyon előmozdította a Tortrixok elszaporodását, mert ha volt is található kezdetben néhány százerer, azt a cinkék könnyen kipusztíthatták volna, de most már természetesen ilyen tömeges megjelenésénél a madarak bármely sokasága sem segít.

Nem lenne-e célszerű a megszállott állabokban házi sertéseket jártni, mert bizonyos, hogy a moha alatt tartózkodó álcák nagyrésze elpusztulna a téli zord időben, ha a talaj felturatnék?

Miután valószínű, hogy ezen baj másutt is volt észlelhető, felkérem a tisztelt szaktársakat, hogy eziránti tapasztalataikat az ügy érdekében közölni szívesek legyenek.

K.

Tömörüljünk egy zászló alá, érdekeink megvédésében csak úgy tehetünk kellő lépéseket!

HASZNOS TUDNIVALÓK

A méhnek télire való előkészítése. A méhek téli elhelyezésének szabályozása a méhésznek egy fontos feladata szeptember hónapban. A méheknek nem szabad sem túltágn, sem tulszorosan ülniök. Az első esetben túlhidegen laknak és tulsokat esznek, amikor is erős zugást hallatnak. A tulszorosan ülő népben tulságos meleg fejlődik, amely nyugtalanságot okoz és a veszedelmes korai költésre izgatja. Egy hűs szeptemberi napon a méhészt kinyitja az ajtót és ablakot, eltávolítja az összes el nem foglalt sejteket, egy kivételével, melyet záradékkul betol. Kitünt, hogy a méh jobban telel ki, ha egy sejttel többre teletetjük be, mint amennyit szeptemberben képes volt lefoglalni. Minden további kezelést kora reggel vagy késő este végzünk, hogy a tolvajlásnak elejét vegyük.

A valódi pakolást (a szalmagyékénynek a kerecskék felső részére való felrakása s azoknak betolása az üvegablakokhoz) szeptemberben még nem szabad elvégezni. Erre van idő akkor, amikor az első fagyos napok következnek be, november- sőt decemberben is. A méhek ez esetben jobban összehúzódnak és gyorsabban térnek pihenésre, melyben aztán megmaradnak.

A kas tartalmának szeptemberben való szétszedésétől nagyon óvakodjunk. A méhek ez esetben már nem képesek a tartalomban beálló hézagokat kitölteni

Két jelenetet láttam ott, a mit azóta sem birtam elfelejteni.

Egy jól öltözött bosnyák urféle török jött az uton a szolgájával, természetesen fegyvertelenül és lovon. Az őrföltartóztatta őket, de semmi ok nem volt a »továbbiakra«.

A török ur lejött a patak mellé a szolgálval. Két szőnyeget terítettek le, egy nagyon szépet, meg egy rongyosat. Vízet merítettek az ibrikbe, megmosakodtak és keletnek fordulva leborultak.

Az imádság órája megjött, tehát imádkoztak. Mink hallgatva néztük ezt a jelenetet, a miből nem hiányzott a fönség. A megostromlott város pedig az alatt a közelben utolsót nyöszörgött. Az övék.

Ezek azután elmentek. Jöttek a mi rongyos paraszt-kocsijaink. Lefogyott gebe-lovak, hitvány, nyikorgós, rozsdás szekerek. De estére ott kellett lenni, mivel enni kell a hadseregnek!

Egy magyar parasztlegény lovai már alig-alig birták a dicsőséget. Jól megfontolták minden lépésüket

és tántorogtak. A kocsi csikorgott, a legény ütötte-verte a két gebét.

Megszántam őket.

— Hallod te; állítsd meg már azokat a lovakat, hadd pihenjenek egy kicsit. Hiszen már nem bírják.

— De mikor nem merem!

— No, ha mondom. Beérsz azután még vacsorára velük valahogy.

— Nem is azért nem merem.

— Hát miért, te bibasz!

— Csak azért, mert hogy ha megállítom őket, lefekszik mint a kettő, oszt ítélet napjáig es lehet azokat többet fölállítani. Így csak bemennek, ha dögölve is.

Azzal ütötte őket tovább. Messziről láttuk még, hogy csakugyan bement a városba.

De akkor már az a város néma volt. A vár alatt hatalmas lángnyelvek játszottak a füsttel.

(Egy keserű éjszaka.)

Szaraievo elesett, de mi Blazsujon magunkra voltunk hagyva e nehéz nap után egészen. A század

és kényelmetlen lesz a téli szállásuk. Ha ezt kivételes esetekben, szükségből mégis meg kell tenni, akkor legalább arra kell ügyelni, hogy a sejtek ugyanabban a sorrendben és a sejtoldal irányát illetőleg is az eredeti helyzetben kerüljenek vissza a kasba.

A lakásban látható hasadékokat és lyukakat gondosan be kell dugni, amire vatta nagyon alkalmas. A röplyukakat azonban teljesen nyitva kell tartani, még a legnagyobb hidegben is. A gyenge nép röplyukait kissé megszükhithetjük. A jó áttelelésnek főfeltétele az, hogy normális erősségű méhcsalád röplyukát egész télen át teljesen nyitva tartsuk.

A növénypusztító rovarok. Kitünőnek bizonyult eme kártékony férgek elpusztítására a petroleum és szappan keveréke. A kettőből ugynevezett emulziót, meglehetősen sűrű, tejforma keveréket készítenek olyképp, hogy tizenhét és fél deka közönséges szappant felforralunk négy liter vízben s amikor a víz forrni kezd, nyolc liter petroleumot öntenek hozzá és azután az egészet néhány percig összeurbolják. Ezt a keveréket azután hideg vízzel kellőképpen higitják, egy rész keverékhez 12–20 rész vizet öntenek hozzá. Érzékenyebb növényre és puhább testű rovarok ellen erősebben higitott keveréket kell használni, kevésbé érzékeny növényekre és keményhéjú rovarok ellen pedig kevésbé higitott emulziók vannak helyükön. A kellőképpen higitott petroleumszappankeveréket azután a férgek által ellepett növényekre permetezik, még pedig korán reggel és sohasem a forró napos órákban.

A tehén ragályos elvetélése. Ennek oka legtöbb esetben a fertőző hüvelyhurut, mely hazánk egyes vidékein nagyon elterjedt. Felismerhető, hogy a hüvely nyálkahártyája a rendesnél élénkebb színű és apró, gombostüfejnagyságu, eleinte piros, későbbben megfehéredő gömböökkel van behintve. A bántalomnál az elvetelés gyakori, sőt felléphet járványszerűen is. Ha ez

az ok forog fenn, úgy a látszólag (tehát még el nem vetélt) egészséges tehenek hüvelyét 2 rész tölgyfakéreg, 1 rész cinkum szulfurikum és 2 rész amylum poralaku keverékével kell beporozni. A keveréknek, a pornak a hüvelyben való egyenletes elosztása a rovarporok elosztására használatos kézi porfutó segélyével történik. A beporzás három ízben alkalmazandó, mindig az előző beporzást követő második napon, fejés után, mert az állatok a beporzás után nyugtalanokodnak; két-három heti szünet után, ha még volnának tünetek a hüvelyben, ismét alkalmazható s továbbra is 3–4 hónapi időközben megvizsgálandó a tehenek hüvelye. Az elvetélt állat kezelését, az istálló dezinficiálását ismerik olvasóink.

A fahamu alkalmazása a tyukóiban. Nyáron különösen, meleg időben fontos a tyukólak tisztántartására ügyelni. Azért, mert különben anjál terhesebbek a rovarok, másrészt a trágya könnyen erjed. Ez az erjedés árt az állatok egészségének, valamint elpusztul a növényi tápanyagoknak egy része. Mind a két kellemtelenség, úgy a rovarok, mint az erjedés ellen, jó hatása a faszén. A kitünő turfaalom, amely kétségtelen a tyukól legjobb alomja, nincs mindig kéznél, sokszor drága is; a fahamu ennek egy alkalmas pótszere. Ha a rovarok ellen vele eredményesen akarunk küzdeni, a menyezetre és a falra is dobjunk minden hasadékb, nyílásba juttatunk belőle. A tyuktrágya fahamuval együtt kitünő trágyaanyagot szolgáltat, amely a komposztban vagy egyenesen a réteken, mezőkön vagy a zöldséges kertben kiszórható. Az utóbbiakon a földibolha, hernyó stb. ellen is óvszer.

KÜLÖNFÉLÉK

Szelid szárnyasok. Ahol az erdők, mezők és gyömölcsök, általában pedig a gazdaságok környezetének szárnyasai észreveszik, hogy az ember részéről

fele az utakon, dombokon, őrségnek. A másik fele (csonka az 'is) az utszéli hánban.

Esteledett . . .

Keresztény parasztok jöttek és a századoshoz kíváncsoztak. Nagy hálálkodások után pakolták csak ki, a mi a bögyükben van:

— Goszpodine, a hegyen tul vagy hatszáz fegyveres ember van. Onnan jövünk. Hallottuk, a mikor azt beszélték, hogy az éjjel boszut állanak. Lejönnek és leölnék benneteket mind egy szálíg. Tudják, hogy kevesen vagytok.

Összenéztünk. Ennek a fele se tréfa. Nem vagyunk hatvanan sem. Szerajevo messze van; de meg ég is.

— Csülökre! Meg kell erősíteni a hánt.

A hán utszéli, jobbára emeletes csárda. Alul karaván-istálló, felül szobák.

Nosza a hány kéz volt ott, mind tett-vett, dolgozott. Egy óra mulva a kapitány meglegegedéssel szemlélte az eredményt. A bejárások előtt mellvédek támadtak kőből. Az udvaron a falak mentén állványok a

lövészeknek. Az ablakok eltorlaszolja, de nyitva hagyott lövőrésekkel. Az ut egy része barikádokkal megerősítve. Az élelmiszer-vonat egy kilométer messze föltartóztatva és némi őrséggel ellátva. Az előőrségek odafönt értesítve és a hegyvonal felé a két őrség megerősítve. Parancs mindenfelé, hogy tulnyomó erő esetén az erősített hán a visszavonulás útja. Legrosszabb esetben reggelig tartjuk magunkat.

Nekem a hán leveszedelmesebb sarka jutott tiz emberrel. Onnan pompás kilövés esett egy nagy darab utrészletre. Hát csak hadd jöjjenek!

Kint azalatt egész őrjárat-hálózattal szerveztük a vidéket. Szinte egy egér se csuszhatott be észrevétlenül abba a nagy körbe, a mit behálóztunk. De nem is aludt ott senki azon éjjel egy szemhunyást sem.

Szerencsénkre gyöngyöri holdvilágos éjszaka is volt. Az őrjáratok szakadatlanul czirkáltak és láthatnak mindent. Hol itt, hol ott lehetett hallani, a mint az őrszemekkel érintkeznek és szuronyuk összezőrdül. Ez francziás németiséggel megy:

oltalomban, sőt időnként etetésben is részesülnek, ott bátrabban sürgölődnek körülöttük. Egy-egy eset őket ugyancsak találóan jellemzi.

Erdőszélen szántásnál dolgozó emberek burgonyát süttettek, amiből néhány darab a földön maradt széjjel-szórva. Alig hogy az emberek megint munkájuk után láttak, seregélyek szálltak a tarlóra s mohón fogyasztották el a megmaradt sültburgonyát. A burgonyasütés másod- sőt harmadnap is többször ismétlődött és a seregélyek is mindannyiszor jelentkeztek a csemege körül. A számukra kitett eleséghoz többé hozzá sem nyultak. A munkások egy-két nap multán elkészültek a szántással, a seregélyek azonban még sokáig lesték a megkedvelt sültkrumplit. Nagyobb parkokban, vadaskertekben tanyázó énekesmadarak hamarosan megjegyzik maguknak, kivált télen azokat a helyeket, ahová számukra eleséget szórnak. Elsősorban is a pintyfélék jelentkeznek s bátran leszállanak a lábunk elé és ott szemezgetnek. Akad olyan is köztük, amelyik a kiszórt eleségből az otthon várakozóknak is szállít egyet-mást.

Kített etetőhelyeken legbátrabbak és legfesztelembbek a harkályok és a cinkék. Tél végére annyira hozzászoknak már az eleséget osztogatók személyéhez, hogy jelenlétekor el sem szállanak az elkapott eleséggel, hanem ott helyben elfogyasztják.

Egy légykapó (*Muscicapa grisea*) az elmúlt éven a veranda üvegtábláiról szedegette a legyet és dongót, holott nem tartozik a bátrabb szárnyasok közé. Másiképpen is a verandán, mely a család étkezőhelye volt, majdnem mindig időzött valaki; ez azonban hasznos-hajtó munkájában korántsem zavarta az állatot.

Számtalan ilyen apró példa igazolja, hogy szárnyasaink mindenképpen igyekeznek meghálálni azt a gondot és oltalmat, amelynek osztályosaivá tesszük őket; egyben pedig alkalmat nyújtanak nekünk, hogy egyszerű életükből sok oly megkapó vonást ellessünk,

- Halt, wer da? (Megállj, ki az?)
- Patrouille! (Őrjárat!)
- Kommandant vor! (Parancsnok előre!)

Éjfél előtt a legmeredekebb helyen csakugyan benyomulási kísérlet történt. Őrségünket azonban nem vették észre, beleakadtak, így közelről kapták nyakukba a tüzet. Reggel két fölkelő holttestére akadtunk e helyen.

Az uton megint megjöttek a keresztény parasztok, most már vagy ötször annyian. És hányták a keresztet megint. Messziről kiabáltak:

— Az éjtszaka mind elmentek Livno felé. A bég is velük volt. Zsivió, zsivió!

A katonák közömbösen nézték őket, pedig talán nekik köszönhattuk, hogy úgy nem jártunk, mint a maglaji huszárok.

A katona nem szereti az árulkodót, még az ellenségnél sem.

Rájuk kiabáltak:

— No csak takarodjatok kaza, azt a plundrás kukoricza-evő istrángját az öregapátoknak!

amiknek egyike-másika sokszor éppen olyan kedves, mint tanulságos.

A törpe kutya. A törpe állat a természetben nagyon régen ismeretes és idővel tenyésztetni kezdték. A tenyésztés legjobban a kutyánál sikerült. Már évszázadokkal ezelőtt nagyon kedvelték a törpe kutya mindenféle fajtáját és az apró, de azért arányos testű szalon- vagy ölebért nagy árt fizettek. A bájos törpe-agár már Nagy Frigyes német-római császárnak is igen kedves szalonkutyája volt. Régióta tenyésztik továbbá a toy-spanielt, amely olyan csöpp, hogy a tenyerén is elfér az embernek; az angol nők valósággal rajognak érte. A törpe-spic, törpe-pudli, törpe-mopszli és törpe-pincsi ugyanilyen elterjedettségnek örvend. A terrier-kutyák mindenféle fajtája nemkülönb. Japánországban és Kínában is szeretik az ilyen pici jószágot; innen hozták át most harminc esztendeje Európába a parányi kínai ebet, mely mikor megszületik, szakasztott olyan, mint valami kis cicuska. A törpe fajtutyák kiállításán, aminőt külföldön igen gyakran rendeznek, csak úgy szorong a közönség és a gyerekek addig ösztökélik anyjukat, míg vesz nekik ilyen morzsa állatot. Szabály az, hogy a törpe kutya husz—huszonöt centiméternél magasabb és másfél kilónál nehezebb ne legyen. A csöppségen kívül azonban nagy befolyással van árukra testük formás és egyenletes fejlettségének is; olyannak kell az ilyen kutyuskának lenni, mintha ugyanolyan fajta, de rendes nagyságu ebet kicsinyítő üvegen át látnánk.

Egy aranybánya története. A Morgan-bánya a legnagyobb ausztráliai aranybánya, melyből 1883 óta 250 millió értékű aranyat bányásztak ki. A Morgan testvérek 1882 júliusában Rockhamptonból elindultak aranybánya keresésre. Egy alkalmazottjuk megígérte nekik, hogy csekély jutalomért nyomra vezeti őket. Ez azonban hamis nyom volt. A testvérek egész napi fáradtságos kutatás után csalódottan indultak hazafelé. Szakadó esőben meghuzódtak egy pásztorkunyhóban, ott megháltak és másnap még egyszer széjjel néztek a környékbeli hegyeken. Ott, ahol most a bánya van, Morgan Ede észrevett egy nagy fekete kőzetdarabot. Felszedte s otthon megvizsgáltatta. Ekkor kitént, hogy a kőzet, mely vasércnek látszott, rendkívül bővelkedett aranyban. A testvérek 12.800 koronáért megvásárolták a hegyet, mely a világ leggazdagabb aranybányájának bizonyult.

A báznai sertés

Ha végig kocsizunk Erdélyben a Nagy- és Kis-küküllő mentén, mindenütt oly sajátságos feketetarka színű sertéseket találunk, holott ezelőtt 20—25 évvel még mindenütt egyszínű, fehérszörű sertéseket láttunk. Ez a feketetarka disznó az, melyet Erdélyben ma már mindenütt báznai sertés néven ismernek s amely rövid idő alatt már mindenféle más sertést ki fog szorítani Erdélyből.

Nevét Báznától, azon községtől vette ez a sertés,

melyből térfoglaló útjára ezelőtt mintegy 25 évvel kiindult. A véletlennek köszönheti létesülését, amennyiben az ott tenyésztett szőke mangalica, véletlenül oda került angol berkshirei disznóval kereszteztetett, majd pedig a keresztezési termékekbe yorkshirei vér is keveredett. Ezen keresztezési termékeket olyan kitűnő eredménnyel tenyésztették a jó szászok, hogy annak csakhamar híre ment és e sertés úgy kezdett terjedni Erdélyben, mint vízben a hullámgyűrű. S a gyűrű már nemsokása befogja egész Erdélyt, ami kétségen kívül kitűnő bizonyítvány e sertés részére.

A báznai sertés feketetarka színű; leggyakoribb, hogy a fekete alapon egy szőke sáv fut át keresztben a maron vagy háton s két oldalt nagyobb szőke foltta szélesedik ki. A has, a lábak és az oldalnak nagy része, úgy többnyire a fej is fekete marad. Testi nagysága a jobb mangalica sertésével egyező; a kocáknak súlya 120–150 kg., a malacok 8–12 hónapos korukig 150 kg.-ra hizlalhatók; fejlődése hizlalás nélkül is igen gyors, úgy hogy az emsék egy éves korukban már rendszeren lemalacoznak. Az első malacozásnál rendszeren 4–6 malacot vetnek; a későbbi fiadzásnál szaporaságuk fokozódik 10–12-ig s ezek közül 10 darabot jól felnevelnek. Kiszoptatás után többnyire rögtön felveszik a kant s így a kiskazda kezén levő báznai koca két év alatt rendszeren ötször, de négyszer biztosan malacozik, szaporasága tehát rendkívül nagy. Ami azután még a legbámulatosabb, a legelőt éppen olyan jól értékesíti, mint a mangalica és a közös csürhékben állandóan a legelőn tartatik, csak reggel és este kap némi eleséget épp úgy, miként a kiskazdánál a mangalica sertést is ellátni, takarmányozni szokásos, azzal a különbséggel, hogy a mangalicánál sokkalta falánkabb s minden ehető anyagot mohón eszik. A báznai sertéseket tenyésztő vidéken szokásos például a lóherepelyvát sertésekkel feletetni — természetesen forrázás és darávali keverés által kellőleg elkészítve — amit mangalicát tenyésztő vidéken nem igen tapasztaltam.

Hizodalmasságát rendkívülileg dicsérik s állítják, hogy sokkalta kevesebb takarmánnyal hizlalható ki, mint a mangalica. Kelendősege is igen nagy, különösen malacaiért 6–8 koronával is többet fizetnek, mint az ugyanolyan kora mangalicáért. Különösen a nagyobb városok hentesei veszik szívesen, de a magyarországi szalámigyárak is legszívesebben báznai sertéssel fedezik szükségüket.

A báznai sertés egy szerencsés keveréke a fent említett fajtáknak, amely teljesen alkalmazkodott hazai égalj- és talajviszonyainkhoz. Ha elgondoljuk, hogy évente 20 malacával — feltéve, hogy azok választott korban adatnak el — legalább 200 koronát szolgáltat be egy koca tulajdonosának, akkor el kell ismernünk, hogy különösen annak a kiskazdának, aki csak 1–2 kocát képes tartani s azokat kénytelen a közös csürhébe járatni, valóságos kincsesbánya egy-egy ilyen koca.

Kíváncos tehát, hogy ez a sertés Magyarországon is minél szélesebb körben terjedjen el, mert amint itt Erdélyben az ezen sertést tenyésztő községek vagyó-

nosodását szemmel láthatólag elősegíti, úgy Magyarországon is tenyésztőinek kétségen kívül jobb vagyoni helyzetet fog biztosítani. Legjobb anyag szerezhető be a dicsőszentmártoni, medgyesi vásárokon és Szathmár István földbirtokosnál Haranglábbon.

Agitáljatok saját lapunk érdekében; hassatok oda, hogy minden kartárs előfizetője legyen!

H I R E K

Eljegyzés. Mezey Károly hatósági erdőőr kartársunk a brassómezei Bácsfa'uban eljegyezte magának ugyanott Schnabel Gizellát. A fiatal jegyespárnak igaz szívből gratulálunk!

Halálozás. Mint egy visszaérkezett lap címszavára tett megjegyzésből értesülünk, Bota János ker. erdőőr kartársunk, lapunk régi buzgó hive, a hunyadmezei Bucsesden meghalt. Nyugodjék békével!

A bűnös ember véres látomásai. Dorignies északfranciaországi község csendőrőrsén megjelent a napokban Constant Jolly ötvenhárom éves üveggyári munkás és felszólította az őrsvezetőt, hogy tartóztassa le. Elmondta, hogy három gyermeke van és hónapok óta küzd az ellen a kísértés ellen, hogy meggyilkolja őket. Csütörtökön este levitte egyik fiát a pincébe.

— Vöröset láttam — mondta — elfogott a gyilkolás dühe. De ellenálltam neki, megbirkóztam vele és fiammal felmentem megint a napvilágra. Nem tettem kárt benne. De nem sokkal utóbb elhittam egy másik gyermekemet. Még mindig kerülgetett a vér látomása. De most is lebírtam és elfojtottam a gyilkolás gondolatát. Most már nem bízom magamban. Nem tudom, mi történhetik velem holnap. Azután meg felujultak bennem a régi bűneim mind és rám nehezedtek. Azért inkább csukjanak el.

A csendőrök folytatták a vallatását. Jolly vallott készségesen. Minden mondata könnyebbséget szerzett neki. Elmondta, hogy huszonöt évvel ezelőtt erőszakot tett egy tizenkét éves lánykán, azután megfojtotta és a vízbe dobta szegényt. Tizenöt évvel utóbb Spanyolországba ment munkát keresni. Gijon faluban kapott munkát s ott ugyanoly állati módon bánt el két fiatal leánnyal, egy tizennégy és egy tizenöt évessel. Az egyiknek lemetszette a fejét és testét a tengerbe dobta. Csodálatosképpen teljesen elkerülte a gyanu és bántódás nélkül térhetett haza Franciaországba. Most aztán az esküdtek előtt fog felelni tetteiért.

Bukfenc a bíróság előtt. Vidám jelenet játszódott le a napokban egy francia bíróság tárgyalótermében. Lion akrobatát egy cirkuszdirektor azzal vádolta, hogy őt bcesapta, amikor azzal hitegette, hogy hátrafelé bukfencet fog vetni a levegőben. Az igazgató szerződtette, de később kiderült, hogy az akrobata egyáltalán nem tud semmit. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy szándékosan nem csinálta meg a bukfencet, mert az igazgató megtagadott tőle egy nagyobb előleget. Hogy

aztán bebizonyítsa művészetét, a bíróság szemeláttára hatalmas bukfcencet vetett, még pedig a megijedt bírák fején át. A cirkuszigazgató dühösen távozott a teremből. Az akrobatát pedig felmentették a vád alól.

Az apa temetésén született gyermek. Fekete fátyolba burkoltan, talpig gyászban, zokogva utazott néhány nap előtt egy fiatal nő, Gesneau vasuti hivatalnok özvegye Bretagne (Franciaország) felé, a szülővárosába, Le Mansba. Ugyanannak a vonatnak egyik kocsija szállította a férje koporsóját, aki pár nappal előbb vasuti szerencsétlenségnek lett áldozata. Abban a pillanatban, amikor a vonat megállt a le mansi állomáson, a gyászos özvegy egy egészséges kis leánygymeknek adott életet. A gyermek állapota kitűnő, az anyját azonban súlyos betegségbe ejtette a vigasztalan nagy bánata.

Halál egy pár dióért. Gödöllőn Kodó József, Ivanics erdőmesternél alkalmazott tehenes a legelő mellett elterülő kincstári fácános kertben levő diófáról diót ütögetett; utóbb Beznitz Márton észrevette s felszólította a tilosban járó, hogy távozzék; szó szót követett, egymásnak támadtak, mire a heves természetű erdőőr fegyverét használva Kodót hasba lőtte, aki szörnyet halt; ezenfelül ruhája a lövéstől tüzet fogott és égni kezdett, melyet Egyed Lajos gödöllői állomásfőnök és egy közelben cirkáló csendőr oltott el. Az esetet feljelentették. A bíróság a hullát felboncoltatta, Beznitzát pedig letartóztatta.

Csendőrök harca parasztsuhancokkal. Ujszentiván torontálmegyei községben a napokban bucsu volt. Bucsú virtuskodás nélkül el sem képzelhető. A magyar és szerb legények között összeütközés támadt s ebből azután verekezés lett. A verekedők szétválasztására megjelent csendőrök közül az egyiket letéperték s elvették a kardját, mire a másik csendőr egy legényt agyonszurta. Közben magához tért a másik csendőr is, magához ragadta fegyverét és egyik támadóját agyonszurta. Mindkét legény a helyszínen meghalt. A csendőrök azt állítják, hogy kénytelenek voltak fegyverüket használni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Időszámítónak. A 38-ik számban megjelent «A bibliai hét sovány esztendő» című közleményünket szíves figyelemzetése folytán még egyszer nagy gonddal elolvastuk s úgy találtuk, hogy az teljesen helyes. Ön nyilván különösnek találta, hogy az ott közölt évszámok szerint a sovány esztendők megelőzték volna a kővéreket; ez onnan van, hogy megkezdett a Krisztus urunk születése előtt való időszámításról, hol az évszámok nem alulról felfelé, hanem felülről lefelé haladnak. Így magyarázható meg, hogy a kővér esztendők Krisztus születése előtt 1714-ben kezdődtek s 1708-ban értek véget, a soványak pedig 1707-ben kezdődtek, az utolsó 1700-ban volt. Ehez hasonló volt a régi rómaiak időszámítása is, azzal a különbséggel, hogy ezek az idők Róma városának építése óta számították. A kérdést egyébként jó volt felvetnie, mert lehettek olvasóink közt többen is, akiket ez az időszámítás tévedésbe ejtett s így legalább most a magyarázatot itt ezek is megkapják.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Borsos János urnak, Nagyszalánc. A címet kiigazítottuk és új állomásához sok szerencsét kívánunk. Vidéken sok olyan kar-

társ van, aki lapunknak még nem előfizetője. Szíveskedjék ezeket buzdítani és megnyerni. — **Milcsevics István** urnak, Tiszaborkut. A lakásváltoztatását bejegyeztük s lapunk előbbi számát már oda küldtük. — **Göntz Ignác** urnak, Szentmihályfa. Igen, az év végéig ki van egyenlve. Az utalványszelvényen Sárdi-pusztára áll, ennek utolsópostája Nova, de nem írja, hogy a lapot ide címezzük, így csak a régi helyre küldjük. — **Bíró István** urnak, Vadász-pusztára. **Szomora József** urnak, Klicsiny. A címet kiigazítottuk. — **Hegedűs Lajos** urnak, Bölön. A 4 K beérkezett. Az elmaradt számot még egyszer postára tettük. — **Fejes Mihály** urnak, Iszka. A küldeményt köszönettel vettük. — **Csiky Dénes** urnak, Ditró. A címet kiigazítottuk és a két utolsó számot még egyszer elküldtük.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában, Szászsebesen

HIRDETMÉNYEK

1908. évi 1342. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőőri szakiskolánál egy irodai, egy vadászerdői tanulmányi erdőnél levő védkerületi és egy a szakiskola vadászterületeinek, főleg pedig a mesterséges fácánosának gondozására rendszeresített, vagyis összesen három (3) II-od osztályu erdőaltiszti (erdőőri) állásra pályázat nyitattik.

Ez állások mindenikével 600 K évi fizetés, 100 K személyi pótlék és a rendszeresített mellékletmények vannak egybekötve.

Ezen állásokra pályázni szándékozók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában követelt szak-képzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ezenfelül ép és erős testalkatukat, jó látó-, halló- és beszédképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkoruk- és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, végül eddigi szolgálatukat és annak eredményét, nemkülönbben a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes bírását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket elüljáró hatóságuk, esetleg az illetékes politikai hatóság útján alulírott m. kir. erdőőri szakiskola igazgatóságához folyó évi október hó 25-ig nyújt-sák be.

A fentieken kívül még megkívántatik, hogy: az irodai állást elnyerni kívánók irodai szolgálatban való jártasságukat, a vadászati teendők ellátására rendszeresített állásra pályázóktól pedig a vadtenyésztés, óvás, ápolás és főleg a mesterséges fácántenyésztés körüli gyakorlottságukat okmányilag igazolják.

Mind a három állásnál az erdőőri szakiskolát végzett egyének előnyben részesülnek.

Vadászerdő, 1908. évi szeptember hó 20-án.

A vadászerdői m. kir. erdőőri szakiskola igazgatósága.

(1—2)

Megfelelő állást keres középkorú erdőőr, nő, egy gyermek atyja, ki az erdőőri szakvizsgát letette, 14 évi gyakorlata van az erdőítés és a kihasználás minden ágában; érti a fácántenyésztést, vadászatok rendezését, őz és szarvas cserkészést, duvadak irtását. Konyha-vadász vagy erdőőri állást is elfogad. Az állást azonnal el is foglalhatja. Címe megtudható lapunk kiadóhivatalában. (1—5)

Megfelelő állást keres egy az erdőőri szakiskolát végzett és az erdőőri szakvizsgát letett nő egyén, aki most egy fűrészgárnál mint hivatalnok van alkalmazva, az erdészeti és vadászati teendőkben kitűnően jártas. Címe megtudható lapunk kiadóhivatalában. (1—4)

Egyedüli ferlachi gyártmány

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Arany érem: Páris 1906. 46 remekelés.

OGRIS MARKUS FERLACHBAN KARINTHIA

fegyvergyár és (präcios) puskaműves.

Szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling fegyverekben. Súlyuk 2-8—3 kg.

Browning-féle serétes-ismétlőfegyver
== 210 korona gyári árban. ==

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 6.7 mm és 9 mm öbű
400 lépésig jóállás mellett a legpontosabban belőve ára 190 korona.

Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11.5 mm öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb füstnélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve egész hossza 101 cm súlya 2.5 kg. nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas ára 190 korona.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm öbű ára 140 kor.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

ÉLŐVADAK

Foglyokat, fácánokat, nyulakat, szárvasokat, őzeket, däm vadat, uhukat kunyhóleshez, továbbá minden fajú ragadozó emlősöket és madarakat, tyukokat, libákat, diszfácánokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér

== MAYER EDE ==

udvari szállító élővadvitelti üzlete
OO WIENER-NEUSTADT OO
Schneebergasse Nr. 10. Alsó-Ausztria.
Fióközlet (vadkereskedés) Magyarországon
OO Savanyukut, Sopronmegye OO
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Legjobb hírű, legnagyobb üzlet!

Az "Erdészeti Újság" hirdetés-
rovatát ajánljuk kartársaink b.
0 0 figyelemébe! 0 0

HIENTZ JÓZSEF

== SZÁSZSEBES ==

Elvállal minden nyomdai munkát
izléses kivitelben és jutányos áron

Szállítja az összes könyvpiacra megjelenő
könyveket, zeneműveket, levélpapírokat, rajz-
és íróeszközöket

Postai megrendelések gyorsan és
pontosan eszközöltetnek

KÖNYV-, PAPIRKERESKEDÉS
NYOMTATVÁNYRAKTÁR =
NYOMDAI MŰINTÉZET

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt s elismert
egy- és kétsövű vadászfegyvereket,
flóberteket, karabélyokat, céllövő fegy-
vereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

o o árfelemelés nélkül szállít: o o

Aufrecht és Goldschmied

o o fegyveráruháza o o

Budapest, VII., ákócy-ut 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!!

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet. A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszterium 70542
magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva.

Erdészeti- és erdő altiszti egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő
mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban. Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar- és angol szöveteiből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb
megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a
mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk
és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk.
Meg nem felelőt visszaveszünk.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési díjak:

Egy évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Pénzküldemények

Szászsebesi Ipar és Gazdasági Hitelszövetkezet
címére küldendő, Szászsebesen

Megjelenik minden csütörtökön

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos

PODHRADSKY EMIL

Hirdetési díjak:

Egyhasábos garmond sor vagy annak a helye
20 fillér. Ajánlköázásoknál, eladás vagy vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fillér
Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél
mérsékelt díjak egyezség szerint

XII évfolyam

Szászsebes, 1908 október 1

40 szám

RÉGIPÉNZEK aranyból és ezüstből jó árban megvétetnek.
Schmideg Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és dísz-
oklevéllel kitüntette.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és dísz-
oklevéllel kitüntette.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet Fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lomblevelű famagvakat, szlavon tölgymakkot gyümölcs- és
fűmagvakat, összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és
tűlevelű facsemetét.

Élősövénynek Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

☛ Gyümölcsvadonczok, Gyümölcsfák, Rózsák. ☛

☛ 100-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYAT, ☛
továbbá vadetetésre és gazdasági célra igen alkalmas csicsókát

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

☛ Mintázott ajánlatokat kér. ☛

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Egyenruhákat,
Egyenruházati cikkeket,
Polgári ruhákat,
Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits orosz császári nagyhercegnek.

Budapesten

Váci utca 15.

Erdőtisztviselőknek nemkülönböztetve erdőaltiszteknek előnyös
részletfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabása saját költségén
bárhova elküldi.

Árjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Légkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő árú a cég költségén visszaküldhető.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket,
szarvasokat, vad házinyulakat, uhukat, minden
másfajta állatot magas árakon vásárol

**O. Frank Utódai
Kreuzig és Högl**

állatkiviteli és nagykereskedési háza, Wien
(Bécs) V-2. Einsiedlergasse 13. Telephon 598.
Szállít minden nem élő vadakat és más élő
állatokat első rendű minőségben.

A nyulak tömeges befogásához saját hálóit,
foglyok és fácánok szállításához saját kette-
ceit bérmentve küldi és adja rendelkezésre.

**Képes vételi árjegyzék ingyen
és bérmentve. o o o**

Előnyös vadértékesítés

Szarvas, dímvad, vadsertés, őz, nyul,
fogoly és egyéb lőtt vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST. (központi vásárosarnok)

ORÁSHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ORÁSZLETE.

Alapítva 1847.

Bräusweller János
Szeged.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, főtálatója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

**ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.